

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

1

תובע

מאור סנאדו

ע"י עו"ד אילנית דרמר-רון (במינוי לפי חוק הסיוע המשפטי)

נגד

נתבע

אלירן אברמוב

ע"י עו"ד אוהד אחרק

2

פסק - דין

3

4

לפני תביעה לתשלום פיצוי בסך 200,000 ₪ לפי חוק איסור לשון הרע.

5

6

א. בעלי-הדין

7

8

1. התובע מציג עצמו כמי שעוסק בהובלות באופן זמני וחלקי, בהיקף מצומצם וכסיוע לעסק

9

הובלות של משפחתו. לתובע נקבעה דרגת אי-כושר בשיעור 100% על-ידי המוסד לביטוח

10

לאומי והוא מתקיים מקצבת נכות [סע' 5 בכתב-התביעה].

11

12

2. לטענת התובע הוא הוכר כנכה בשל הפרעה נפשית-פסיכיאטרית; התובע הפסיק את הטיפול

13

התרופתי שניתן לו בגין מחלתו כשנתיים קודם להגשת התביעה, ועל-רקע זה תיאר את עצמו

14

כמי שסובל מחרדות קשות, חוסר שינה, חשדנות, מחשבות טורדניות, פוביה חברתית ודימוי

15

עצמי נמוך [סע' 6 בכתב-התביעה].

16

17

3. הנתבע אדם פרטי, בן עשרים ושמונה במועד בירור התובענה; הוא עובד כשכיר בבית העלמין

18

ועוסק בגמ"ח [עמ' 11 לפרוטוקול ש' 2-9]. לא הייתה בין בעלי-הדין היכרות עד הגשת התביעה;

19

הפרסום שבעטיו ננקט ההליך 'הפגיש' ביניהם [סע' 7 בכתב-התביעה וסע' 9 בכתב-ההגנה].

20

21

ב. הפרסום

22

23

1. ביום 24.11.2016 פרסם הנתבע ברשת החברתית 'פייסבוק', בדף הקבוצה שמכונה 'חדרתיים

24

בפייסבוק' [להלן הקבוצה], את הפוסט הבא [להלן הפוסט הראשון]; הנוסח במקור:

25

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

השעה 21:30 עובר עם הרכב בחדרה על הכביש אברך עם ילדה קטנה על הידיים מבקש עזרה (המוביל החדרתי דפק אותו. ולא אזכיר פה את שמו) עוצר שואל לשלומי..מתברר שהוא שילם הון תועפות למוביל להעביר דירה, עקב כך שהמדרגות צפופות ואין אור בבלוק המוביל השאיר הכל ככה ונעלם התקשרתי לכמה חברים ופירסמתי בקבוצות והגיע אנשים לעזור. אז תודה רבה רבה לכל מי שנתן יד ועזר.. שתמיד נהייה בצד הנותן והעוזר אמון יש אנשים טובים..חדרתיים אוהב אותכם

2. לפוסט הראשון הגיבה בדף הקבוצה גב' טלי קורצ'ק סולומון במילים אלה: "גם אני עברתי את אותו 'הסרט' עם אותו 'מוביל'...חייבים לעשות לזה סוף !!!". לאחר פרסום זה פרסם הנתבע בדף הקבוצה פוסט נוסף (להלן הפוסט השני) שזה תוכנו: "הנה זה הבחור..אפילו שקיבלתי איומים וכל האנשים שהוא דפק אותם בהובלה קיבלו איומים אני מפרסם. שבורא עולם איתי לא מפחד מאף אחד !!!...". מיד לאחר הפוסט השני הוצגה כרזת פרסום של התובע תחת השם 'הובלות מאור' (להלן מודעת הפרסום).

3. הפוסט הראשון והפוסט השני יכוננו יחד הפוסטים או הפרסום [עמ' 1-2 ב-1/ת]. התובע פרסם תגובה בדף הקבוצה במענה להם בזו הלשון: "תגיד אלירן אברמוב אתה מכיר אותי מאיפשהו? פגשת אותי אי פעם? נתתי לך אי פעם שירות? ראית אי פעם במציאות?" [עמ' 5 ב-1/ת]. בתגובתו הזדהה התובע בשמו המלא שלא נכלל במודעת הפרסום. בתגובה נוספת רשם התובע: "בימים הקרובים ישלח אלייך מכתב מהעו"ד שלי על הוצאת דיבה לשון הרע ופגיעה בשם הטוב...יום טוב" [עמ' 6 ב-1/ת]. על כך ענה הנתבע בשני פרסומים עוקבים בדף הקבוצה: "ניפגש בבית משפט אתה תביא אנשים שלך אני יביא 17 אנשים שלי בי חמוד"; "עוד מעט יתקשרו אלייך ממשרת חדרה" [עמ' 5 ב-1/ת]. בהמשך כתב הנתבע, במענה לאחת המגיבות בקבוצה: "אין לי טנדר אבל אני מוכן לבוא לעזור לך בכיף ובאהבה וללא שום תמורה. ותיזהרי יש פה אנשים שלוקחים כסף מאיימים ועובדים על אנשים מסכנים" [עמ' 7 ב-1/ת].

4. התכנים הללו הובילו לתגובות שונות של צדדים שלישיים בדף הקבוצה. כך למשל התבטא מי שהזדהה בשם תומר בר: "כמה פוסטים כבר פתחו על החברת הובלות האלו... פשוט לא יאמן..." [1/ת בעמ' 13].

5. התכנים והתגובות בדף הקבוצה שבאו בעקבות הפרסום הוגשו על-ידי התובע [1/ת]. המסמך הוגש כשעמודים בו חוזרים על עצמם, לאו דווקא בסדר כרונולוגי; הוא הוגש כך לאחר שנעשה על-ידי התובע ניסיון להגישו באופן מסודר, תוך קטיעת רצף עדותו של הנתבע [ר' החלטה בעמ' 15-16 והחלטה בעמ' 16-17].

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

6. סעיף 1 בחוק איסור לשון הרע (להלן **החוק**) קובע כי לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, בוז או לעג מצדם; לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו; לפגוע באדם במשרתו, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו [שם, ס"ק (1)-(3)]. לפי סעיף 7 בחוק, **"פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע תהא עוולה אזרחית"**. בסעיף 2(א) בחוק ניתנה למונח 'פרסום' הגדרה מדגימה שאינה ממצה ואינה מקיפה את מלוא דרכי הפרסום האפשריות: **"פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר"**. בלי למעט מדרכי פרסום אחרות רואים כפרסום לשון הרע **"אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע"**, וכך גם אם **"אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם אחר זולת הנפגע"** [שם, סעי' 2(ב)].

7. אין מחלוקת שהפוסטים שפרסם התובע בדף הקבוצה עונים להגדרת המונח 'פרסום'. הפוסט השני זיהה את התובע כמוביל בו דן הפוסט הראשון. הפוסטים עסקו בהתנהלות התובע בנוגע למשלח ידו ועיסוקו; בהקשר מצומצם זה, אין נפקות לשאלה אם הוא עוסק בהובלות כעצמאי במסגרת עסקו שלו (כטענת הנתבע), או שמא עובד רק באופן זמני, חלקי ומוגבל במסגרת עסק הובלות משפחתי שמופעל על-ידי אביו ודודו של התובע (כגרסת התובע) [השוו סעי' 4 בתצהיר התובע ת/4 לסעי' 9 בתצהיר הנתבע ת/1]. הפרסום נשא פוטנציאל לפגיעה בתובע מהסוג שנדון בסעיף 1 בחוק ובמובן זה הוא עונה להגדרת 'לשון הרע'.

ג. גדר המחלוקת ודרכי הבירור

1. התובע טען כי אין לו כל קשר לסיפור שפרסם הנתבע בפוסט הראשון, וכי פרסומי התובע על-אודותיו שקריים מיסודם [סעי' 9 ו-16 בכתב-התביעה וסעי' 7 ו-10 ב-ת/4]. מנגד עמד הנתבע על-דעתו כי הפרסום חוסה תחת הגנת אמת הפרסום: הוא נעשה בתום-לב, תוכנו אמת והיה בו עניין ציבורי מובהק [סעי' 1 ו-4 בעמ' 2-3 בכתב-ההגנה וסעי' 1 ב-ת/1].

2. בקדם-המשפט הבהיר התובע כי הוא עותר לפסיקת פיצוי לפי החוק ללא הוכחת נזק [עמ' 7 לפרוטוקול בשי' 13]; על-פי כתב-התביעה נתבע פיצוי תוך יחוס זדון לנתבע בעשיית הפרסום, בידיעה כי תוכנו כוזב [שם בסעי' 18]. בקדם-המשפט הדגיש הנתבע כי אינו מכחיש את הפרסום אך טוען כי הוא חוסה תחת הגנת החוק [עמ' 7 שי' 16-17]. נוכח המחלוקת וטיבה נקבע שהנתבע יחל בהבאת הראיות [ר' רע"א 1379/14 רוטר נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ (בפירוק זמני) (2014)], דברי בא-כוח הנתבע בעמ' 7 בפרוטוקול שי' 20-22 והחלטה בעמ' 8].

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

3. לתמיכת ההגנה העידו הנתבע ושתי עדות: גב' אפרת גבאי נישונית [להלן **אפרת**], תצהירה סומן 2/2 וגב' סיגלית גוילי [להלן **סיגלית**], תצהירה סומן 3/2. מן העבר השני של המתרס העיד התובע; הוגשו על-ידו תצהירים של שני עדים, מר ערן ינקו [להלן **ערן**], תצהירו סומן 2/2 וגב' ליאת וינקלשטיין [להלן **ליאת**], תצהירה סומן 3/2. הנתבע ויתר על העמדתם של עדי התובע ערן וליאת לחקירה נגדית [החלטה בעמ' 28]. סיכומי הצדדים הוגשו בכתב. ההפניות להלן הן לפרוטוקול, אלא אם צוין אחרת.

ד. דיון והכרעה – הרובד העובדתי

דין התביעה להידחות; הוכחה אמיתות הפרסום והיותו בעל חשיבות ציבורית.

1. ראשיתו של הפרסום בפוסט הראשון. בלבו ניצבה התייחסות להתרחשות עובדתית: הנתבע נסע ברכבו בשעת לילה בחדרה ופגש באדם שכונה 'אברך' אשר החזיק ילדה קטנה בידיו ונזקק לעזרה; האברך נזקק לעזרה בשל כך שמוביל שאת שירותיו שכר ולו שילם סירב להעלות את הכבודה לדירה, השאיר אותה ברחוב ונעלם. במעורבות הנתבע הושטה עזרה לאברך והציוד הועבר לדירתו. בפוסט השני זוהה המוביל שעליו נסב הפוסט הראשון כתובע.

2. ההתרחשות העובדתית שגולל הפוסט הראשון ואשר החלה את הפרסום ואת התגובות לו בדף הקבוצה הוכחה ואומתה בעדויותיהם של הנתבע ואפרת.

3. אפרת, עדת הנתבע, היא אחותו של האברך. בעדותה הראשית ציינה כך: היא זו שהזמינה את שירותיו של התובע לצרכי ההובלה שעליה נסב הפוסט הראשון והיא נכחה באירוע אשר תועד בו. התובע התחייב לבצע את ההובלה מראש עבור 800 ₪ אך במהלך ההובלה דרש תשלום נוסף ואיים להפסיק את עבודתו אם דרישתו לא תענה. אז שולם לו סך של 1,500 ₪, אלא שגם בכך לא היה כדי להביא את עבודתו של התובע לידי סיום; התובע העלה דרישה לקבלת תשלום נוסף מעבר לסך של 1,500 ₪ בטענה כי גרם המדרגות שמוביל לדירה שאליה צריך היה להוביל את הציוד חשוך וצר. אפרת סירבה לשלם לו סכום נוסף, ואזי התובע השאיר את הציוד על המדרכה ועזב את המקום עם הפועלים שעבדו עמו. בעקבות פנייה של אפרת הגיע הנתבע עם אנשים נוספים והשלים את ההובלה כמתנדב, ללא קבלת דבר בתמורה. בעדותה הראשית ציינה אפרת כי בד-בבד עם דרישתו לקבל תוספת תשלום מעבר למה שנקבע מראש השמיע התובע איומים וגרם לה לפחד וחשש מפניו. אפרת הצהירה שתוכנו של הפרסום שעליו נסבה התביעה הוא אמת לאמיתה וכי יש נגד התובע תלונות רבות על מקרים זהים 2/2 בסעי' 2-12.

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

4. בעדותה לפני אימתה אפרת את האירועים שתועדו בפרסום. היא תיאמה עם התובע מתן שירותי הובלה עבור אחיה מדירתו בגבעת אולגה לחדרה. התיאום נעשה טלפונית; התובע הוזמן לבקר בדירת האח כדי לתת הצעת מחיר על-סמך מראה עיניים אך סירב לבוא, הסתפק בתיאור התכולה מפי אפרת בטלפון והתחייב לבצע את העבודה עבור תשלום בסך של 800 ₪. אפרת היא ששילמה לתובע את הסך המוסכם ואת התוספת שדרש במהלך ההובלה. התובע לא סיים את עבודתו; הוא פרק את התכולה ברחוב הנשיא בחדרה, מחוץ לדירה שאליה צריך היה להעבירה, בשעת לילה, דרש תשלום נוסף וכאשר לא קיבלו הותיר את הציוד ברחוב ונסע [עמ' 19 ש' 27-28; עמ' 20 ש' 2-9, 18-25; עמ' 22 ש' 25 עד עמ' 23 ש' 9; עמ' 23 ש' 11, 14-15]. אפרת עמדה על דעתה כי התובע התבקש להגיע לדירת האח ערב ביצוע ההובלה כדי ליתן הצעת מחיר על-סמך בחינה בלתי-אמצעית של התכולה והמקום אך סירב לעשות כן, ובחר לנקוב במחיר ההובלה על-סמך תיאור טלפוני של הציוד שטעון העברה.

אפרת נכחה במעמד בו השאיר התובע את הציוד ברחוב, דרש עוד תשלום, וכשסורבה דרישתו עזב בלי לסיים את ההובלה [עמ' 20 ש' 25]. על אופן ביצוע ההובלה על-ידי התובע אמרה אפרת כך, בהדגישה כי עבודתו של התובע החלה בשעות הבוקר המוקדמות ונמשכה עד שעות הלילה המאוחרות [עמ' 21 ש' 1-12]:

[...] כשהוא עבד בבית כשהוא פינה את הדברים אני לא נכחתי, אחי היה איתו, אחי עזר לו. אחי היה חולה בשפעת באותו היום. לשאלת בית המשפט, מאיזה נקודת זמן הייתי עדה להתרחשויות באותו יום אני משיבה שקשר טלפוני היה במהלך כל היום עם אחי, עם גיסתי, מכיוון שההובלה התארכה הרבה מעבר למשוער, עם עזיבות פתע לא מוסכרות ולא מוכנות. אני הייתי גם בקשר טלפוני איתו, עם מאור, ועם מי שאינני יודעת אם היא חברתו או אשתו או שותפתו. אין לי מושג איך להגדיר זאת. משעות אחה"צ לקראת לא יודעת להגיד שעה מדויקת, אולי לקראת הערב, כבר הגעתי לאזור הדירה וליד בית הכנסת. עמדנו ודיברנו ושילמנו יותר, ועד שעות הלילה המאוחרות. לשאלת בית המשפט, זה התחיל בדירה הישנה ועבר ליד הדירה החדשה.

אפרת תיארה בבחירות ובעקביות את האופן בו הפסיק התובע את עבודתו בעיצומה, בלי לסיימה ולאחר שהוא קיבל עבורה סכום שהיה כמעט כפול המחיר שעליו התחייב מראש [עמ' 22 ש' 17-22, ור' גם ש' 14-15]:

[...] מאור נשען על המשאית שלו באולגה, אני באתי עם שני הילדים שלי הקטנים, הוא עמד בפרצוף כזה מאיים, שהוא לא מוכן להזיז את המשאית ולהוביל את הדברים. כפי שצינתי אחי חולה עם שפעת, גיסתי עם תינוק ביד, מה אני אמורה לעשות? אז אמרתי אוקיי, הוספתי לו עוד 1,500 ₪, אז הוא התניע את המשאית ברוב טובו לרחוב הנשיא, פירק את הדברים ברחוב הנשיא

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

באמצע הרחוב ושוב חזר על אותו מעשה - נשען על המשאית, אני לא עולה
במדרגות, חושך. כאן כבר סירבתי להמשיך להיות הכספומט שלו.

לאחר שהתובע התנער מגמר ההובלה והותיר את רכושו של אחיה ברחוב, הסתייעה אפרת
בשכנתה – שבשמה המלא נקבה, כדי לגייס עזרה; בעקבות הפניה הגיע למקום הנתבע וסייע
בהובלת הציוד לדירת האח בלי שביקש דבר בתמורה. אפרת מסרה שלא הייתה לה היכרות
קודמת עם הנתבע והיא פגשה בו לראשונה באירוע זה [עמ' 21 ש' 20-28]. כך אמרה על הנתבע:
"אלירן לא בחר להתעלם, הוא עבר עם האוטו לידינו, ראה את הדברים זורקים על הרצפה, ראה את
אחי עם תינוק והדברים זורקים בצד. הוא שאל זו ההובלה? חנה ועצר בצד. הוא יכול היה להתעלם"
[עמ' 22 ש' 9-11].

5. נתתי אמון מלא בעדותה של אפרת שנמסרה בצורה כנה ורצינית. בתצהירה ובעדותה לפני היא
אימתה ואישרה את מה שיוחס לתובע בפוסט הראשון. בכך שקשר המשפחה של אפרת לאברך
לא צוין בתצהירה, או בשאלה אם היא התקשרה לנתבע במישרין או שמא דרך צד שלישי –
שכנתה המסייעת לה, אין כדי לשנות מכך; מדובר בזוטי זוטות ולא היה בהן לגרוע מהרושם
הכנה והאמין שהותירה עדותה של אפרת, לפרטיה וכמכלול. נוכח עדותה המפורטת של אפרת
שנסמכה על ידיעה מכלי ראשון על-אודות התנהלות התובע בביצוע ההובלה עבור אחיה – היא
ההתנהלות שתוארה בפוסט הראשון, אין חסר בראיות הנתבע בשל כך שאחיה לא נתן עדות.

6. בעדותה הראשית מסרה אפרת כי ידוע לה על תלונות נוספות נגד התובע בגין מקרים זהים.
היא לא נשאלה על כך בחקירה הנגדית ועדותה בנושא לא נסתרה. כפי שיובהר מיד, על אחד
מאותם מקרים נוספים עמדה עדת הנתבע סיגלית.

7. בתצהירה תיארה סיגלית את התובע כמי שהוזמן לבצע עבורה הובלה וגרם לה לנזק ופגיעה;
במהלך ההובלה וגם בסיומה דרש התובע תוספת תשלום מעבר למה שנקבע עמו מראש, התנהג
בבריונות והשמיע איומים. סיגלית נאלצה לשלם לתובע את התוספת שדרש על-מנת להביאו
לצאת מביתה, כדי שהאירוע לא יתדרדר לאלימות, והזמינה משטרה [סעי' 3-9 ב-3/2].

8. הדברים הללו פורטו בעדותה של סיגלית לפני בלי שנסתרו. בעדותה בחקירה נגדית חיזקה
סיגלית את נכונות הפרסום על-אודות ההובלה שביצע התובע לאחיה של אפרת – בסיומה היה
מעורב הנתבע לאחר שהתובע לא השלים את העבודה. עוד חיזקה סיגלית את האמירה כי לא
דובר במקרה בודד אלא בהתנהלות שיטתית של התובע שחזרה על עצמה במקרים נוספים.

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

- 1 גם סיגלית – כאפרת, מסרה שהתובע סירב להגיע לביתה כדי לתת הצעת מחיר ונקב בסך של
2 800 ₪ עבור ההובלה על-סמך תיאור טלפוני של התכולה. בבוקר יום ההובלה, כאשר הגיע
3 למקום, דרש תוספת תשלום בסך 200 ₪ עבור פינוי ספה מהדירה לפח. סיגלית ציינה כי מעבר
4 לכך לא היה שום שינוי בהיקף וסוג הציוד שהתובע נדרש להעביר עבורה מדירה לדירה [עמ'
5 24 ש' 1-8, 22-23]. סיגלית מסרה כי שעתיים לאחר תחילת ההובלה התובע נעלם כשהוא
6 מותיר ברחוב, ליד הדירה שממנה עברה, את המשאית עם התכולה; סיגלית ניסתה ליצור עם
7 התובע קשר במשך כמה שעות אך הוא לא ענה והופיע בחלון חמש שעות [עמ' 24 ש' 30 עד עמ'
8 25 ש' 4]. כאשר חזר, דרש מנוף כדי להעלות את הציוד לדירה החדשה ומסר כי אם דרישתו
9 לא תענה, ישאיר את הציוד ברחוב ויעזוב; סיגלית, שהייתה מטופלת בילד בן שנתיים ובשליש
10 האחרון להריונה, נאלצה להיעתר לדרישתו ולהמתין עד שעה 21:00 להגעתו של מנוף לשם
11 סיום ההובלה והעלאת הרהיטים שאותם הוריד התובע קודם לכן מדירתה לרחוב [עמ' 25 ש'
12 9-4]. סיגלית מנתה את הנזק שגרם התובע לציוד שהעביר: הוא שבר שידת תינוק ומזנון ושרט
13 את המקרר [עמ' 25 ש' 15-19]. ההובלה שהחלה בשעה 7:00 בבוקר הסתיימה בשעה 23:00
14 [עמ' 25 ש' 19-20; ר' גם עמ' 27 ש' 2-16].
15
16 סיגלית ניסתה להגיע עם התובע להסכמה לפיה הוא ישלם את עלות המנוף בנסיבות הללו אך
17 נתקלה בסירוב ואיום מצדו באלימות כלפי בעלה תוך התגרות בו [עמ' 25 ש' 20-28]. סיגלית
18 שילמה לתובע את מלוא הסכום שדרש ושילמה למנוף על-מנת שיצא מהדירה בלי שהאירוע
19 יתדרדר לאלימות; תוך כדי נוכחותו בדירה הוזמנה משטרה, אך היא הגיעה אחרי שהוא עזב
20 [עמ' 25 ש' 29 עד עמ' 26 ש' 1]. למחרת יום ההובלה הגיעה סיגלית למצב של אשפוז; בהמשך
21 התובע יצר עמה קשר ודרש שתוריד אליו לרחוב עגלת סבלות כבדה ששכח בדירתה כתנאי
22 להשבת תיקו של הילד שלה שנותר ברשותו, ועמד על דרישתו גם כשאמרה לו שהרמת העגלה
23 מסכנת את הריונה [עמ' 26 ש' 1-7]. סיגלית תיארה את ההובלה שחוותה כקשה וטראומתית.
24
25 9. סיגלית פרסמה את הדברים ברשת החברתית 'פייסבוק' לאחר מעשה, ואז נחשפה לפניו של
26 רבים אחרים שנפגעו מהתנהגות דומה של התובע [סעי' 10-11 ב-3]. כך אמרה גם בעדותה
27 לפני [עמ' 26 ש' 7-9]. סיגלית שללה מכל וכל טענה לקיומו של פער גדול בין הציוד שתיארה
28 לתובע בטלפון לבין הציוד שהעברתו נדרשה ומסרה שמהלך האירועים ביום ההובלה תועד
29 בהקלטות וצילומים ששמורים בביתה [עמ' 24 ש' 22-23, עמ' 25 ש' 1-3, עמ' 26 ש' 29-30].
30
31 10. עדות הנתבע על-אודות נכונית הפרסום עלתה בקנה אחד עם עדותה של אפרת. בתצהירו ציין
32 כי משפחת האברך פנתה אליו לעזרה ביום ההובלה, לאחר שנפגעו מהתנהלות התובע; הוא
33 הגיע למקום, ראה את הציוד ברחוב והשלים עם אחרים את פינויו והעברתו לדירה [סעי' 2 ו-4
34 ב-1]. הנתבע הדגיש שבעקבות הפרסום פנו אליו אחרים שנפגעו מהתנהגות דומה של התובע

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

וציינו שהם חוששים שכן הוא איים עליהם בתביעה [סעי' 1, 3, 5-6 ו-8 ב-1/2]. מדובר בעדות קבילה בכל הנוגע לעצם הפניה מצד אחרים לנתבע ולכך שזה תוכן הדברים שהוא שמע מפייהם.

11. בעדותו לפני אימת הנתבע ואישר את תוכן תצהירו [עמ' 12 ש' 5 עד עמ' 13 ש' 17]. הפרסום לגבי האירוע שבו היה מעורב האברך, אחיה של אפרת, הוכח כנכון על-בסיס עדויותיהם של הנתבע ואפרת; לפיכך לא נדרש הנתבע לזמן אחרים שנכחו במקום כדי ללמד על אמיתותו, קל וחומר נוכח עדותו העקבית על כך שנפגעים אחרים חוששים מהתובע ולכן ביקשו לא להיות מעורבים בהליך [עמ' 13 ש' 20-22; עמ' 14 ש' 6-7, 11-13, 20-26; עמ' 17 ש' 16-17].

12. הנתבע הותיר רושם חיובי של אוהב אדם, ישר ואכפתי. עדותו הייתה גלויה, כנה ואמינה. לא כן התובע, שהותיר רושם שלילי ביותר. התובע טען בתצהירו שאין לו כל קשר לסיפור שפורסם בפוסט הראשון [סעי' 7 ב-4/ת]; מדובר בהצהרה שדינה דחייה. אני מעדיפה באופן מובהק את עדותה של אפרת שקשרה את התובע לאירוע נושא הפרסום והייתה אמינה על-פני עדות התובע שלא הייתה כזו. הפרסום שנסב על התובע תיאר את התנהלותו בביצוע הובלה בתשלום והוכח כנכון ונאמן למציאות כהווייתה. עדות התובע כי היבטים אחרים של הפרסום היו שקריים מיסודם הופרכה אף היא; סיגלית חשפה את דרכי התנהלותו הפוגענית והמזיקה של התובע בהובלה שהוא ביצע עבורה. עדותו של התובע לפני הייתה מגמתית ומתחמקת [ר' למשל עמ' 30 ש' 18-20 ועמ' 33 ש' 4-9]. התובע לא שלל הפניית איומים כלפי הנתבע אחרי הפרסום וביקש להישמע בטענה כי עשה כן רק בעקבות התייעצות טלפונית שקיים עם הסיוע המשפטי. זו גרסה מופרכת מעיקרה אשר מעידה על אמינותו; סיוע משפטי חנם-אין-כסף על חשבון המדינה אינו ניתן על-אתר, על-סמך פניה טלפונית, באופן שתיאר התובע [עמ' 32 ש' 15-25].

13. עדי התובע, ערן וליאת, תארו את שביעות רצונם מעבודות הובלה שהוא ביצע עבורם [סעי' 3-4 ב-2/ת וסעי' 3 ב-3/ת]. עדויותיהם לא סייעו להוכחת התביעה או להפרכת הגנתו של הנתבע. שביעות רצון של לקוחות מסוימים אינה מאיינת את עדויותיהן המפורטות של אפרת וסיגלית באשר להתנהלות התובע בביצוען של הובלות עבורן. בעדויותיהם של ערן וליאת לא היה כדי להראות שהפרסום לגבי התובע לא היה נכון; לכל היותר עלה מהן שיש לתובע גם לקוחות מרוצים וההתנהלות שייחסו לו אפרת וסיגלית לא הופנתה כלפי כל מי ששכר את שירותיו.

ה. דיון והכרעה – הרובד הנורמטיבי

שילובן של העובדות שהוכחו עם המסגרת הנורמטיבית שחלה על התביעה מובילה לדחייתה.

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

1. על-מנת שתקום הגנה מפני פרסום לשון הרע נדרש כי הנתבע עשה את הפרסום בתום-לב
ובהתקיים אחת הנסיבות הנוספות המפורטות בהגנות הספציפיות שקבועות בחוק; באין תום-
לב שנלווה לפרסום, לא יחסה הפרסום תחת הגנת הדין. הדברים אמורים בהגנות סעיף 15
בחוק; הגנת אמת הפרסום לפי סעיף 14 בחוק אינה טעונה הוכחת תום-לב לשם התקיימותה.
2. זה לשונה של הוראת סעיף 14 בחוק איסור לשון הרע: **"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע
תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל
בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".** הגנה זו ניצבת על
שתי רגלים, ושתיהן טעונות הוכחה: **"האחת, על כך שהדבר שפורסם היה אמת, ושתיים, על כך
שהיה בפרסום עניין ציבורי. על רגל אחת בלבד לא תוכל ההגנה לעמוד"** [ע"א 5653/98 פלוס נ'
חלוץ, פ"ד נה(5) 865, 893-894 (2001)].
על אמיתות הפרסום להיות נכונה לעת הפרסום ולתשתית העובדתית שהייתה ידועה באותו
מועד, ונדרש כי הוא יבטא אמת מהותית, גם אם בפרט לוואי שלו מתקיים פער בין תוכנו לבין
המציאות לאשורה על כל פרטיה [ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר דיין-אורבך, פסקות 92-93 (2012)].
הנתבע הרים את נטל השכנוע לגבי קיומה של ההגנה [ע"א 670/79 הוצאת עיתון הארץ בע"מ
נ' מזרחי, פ"ד מא(2) 169, 186 (1987)]. אמיתות הפרסום מתקיימת בכל עיקריו של הפרסום:
הוכח שהתובע לא השלים את ההובלה עבור אחיה של אפרת, למרות ששולם לו סכום שעלה
כמעט פי שניים על זה שנקבע מראש. הוכח שהתובע נטש את ההובלה טרם סיומה כשהוא
מותיר את הציוד שאותו הוא נשכר להוביל ברחוב בשעת לילה, באופן שהסב ללקוחותיו
מצוקה וחייב אותם לגייס אחרים לעזרתם. הוכח שעל-רקע זה הגיע הנתבע למקום והושיט
יד כמתנדב ללקוחותיו של התובע, זאת ללא תמורה ומתוך רצון טוב. הוכח שלא דובר במקרה
יחיד שבו התנהל התובע בצורה גסה ופוגענית בביצוע הובלה.
3. לפרסום היה ערך ציבורי. התובע מפרסם את שירותיו ברשת החברתית 'פייסבוק' [עמ' 30 ש'
27, 30-31]. על-בסיס פרסום זה עדי התובע ערן וליאת ועדת הנתבע סיגלית פנו לתובע והזמינו
אותו לבצע הובלות עבורם [סע' 2 ב-3/נ ועמ' 23 ש' 26-29, סע' 4 ב-2/ת וסע' 3 ב-3/ת]. כשם
שהתובע רשאי לפרסם את עצמו תוך הפניה ללקוחות מרוצים שביכולתם לתת המלצה חיובית
לגביו, כך יש עניין ציבורי במתן ביטוי להתנסותם וחוויותיהם של לקוחות שקיבלו מהתובע
שירות פוגע ומזיק. התובע נאלץ להודות שפעולתו של הפרסום דנן הייתה מתן קול לאלו מבין
לקוחותיו שלא היו שבעי רצון מהשרות שקיבלו. כך אמר: **"לכל בעל מקצוע יש לקוחות מרוצים
יותר ומרוצים פחות מעבודתו. ובעקבות הפרסומים של אלירן ניתנה הבמה ללקוחות הפחות
מרוצים להוציא את דיבתם לרעה, להפיץ שקרים ולעוות את מציאות ההובלה"** [עמ' 33 ש' 17-19].

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 17-04-18069 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

1 התביעה נועדה לחסום פרסום אמת רלוונטי על-אודות התובע, תוך פגיעה לא מידתית בערך
2 של חופש הביטוי; הצגתה כהליך שננקט כדי לאיין את תוצאתו של פרסום כוזב שפגע ללא
3 בסיס והצדקה בשמו הטוב של התובע נשללה ונסתרה.
4
5 4. למעלה מן הצורך, הוכח תום-לבו של הנתבע בעשיית הפרסום. הנתבע מסר כי לאחר שהיה עד
6 למקרה שתיאר בפרסום, הוא בחר לתארו בפוסט הראשון בלי שהתבקש לעשות כן על-ידי מאן
7 דהו [עמ' 14 ש' 1-3; עמ' 15 ש' 14-16, 19]. מבוקשו של התובע להראות שהדבר נעשה על-ידי
8 הנתבע בזדון, כדי לקדם את עסקו של מוביל אחר או לפגוע בתובע בשל הליך אחר שהוא מנהל,
9 לא הוכח ונותר בגדר טענה בעלמא [ר' סע' 12 בכתב-התביעה שאותו זנח התובע לעת הבאת
10 הראיות תוך אימוץ גרסה חדשה בסע' 17 ב-ת/4; והשוו לעמ' 18 ש' 18 עד עמ' 19 ש' 6].
11
12 הנתבע נקט פרסום מדוד ומידתי. **ראשית**, הוא תיאר התרחשות עובדתית שהוא נטל בה חלק,
13 בכל הנוגע לסיום ההובלה עבור אחיה של אפרת לאחר שהציוד הושאר ברחוב. הוכח כדבעי
14 שהתובע – שנשכר לבצע את ההובלה בתשלום עבור האח וקיבל יותר מהמחיר שנקבע עבורה,
15 לא סיים אותה ועזב את האח כשהציוד מצוי ברחוב בשעת לילה. **שנית**, לא דובר בפרסום
16 חלקי וחסר. בפוסט הראשון צוין כי המוביל עזב את המקום בלי לסיים את עבודתו בשל טענה
17 שגַרם המדרגות צר ואין בו אור, כאשר עובדה זו הוכחה בעדותה של אפרת שהייתה עדת ראיה
18 לאירוע. משמע, הנתבע טרח לציין נתון שיכול היה לשפוך אור על התנהלות התובע. **שלישית**,
19 בפוסט הראשון הנתבע לא נקב בפרטיו של התובע ולא מסר נתון שהיה עשוי לזהותו; הוא עשה
20 כן רק בפוסט השני, אחרי שנשאל בידי מגיבים בקבוצה לזהותו של המוביל. על-רקע זה לא
21 ניתן לקבל את טענת התובע כי הנתבע נקט הסתה כלפיו [סע' 16 ב-ת/4].
22
23 השיקולים הללו מעידים על עשיית הפרסום תוך ידיעת נכונו, בשל ערכו לציבור וללא כוונת
24 זדון מצד הנתבע [ע"א 250/69 הוצאת מודיעין בע"מ נ' חתוקה, פ"ד כג(2) 135, 138 (1969)].
25
26 5. די בכך כדי להכריע במחלוקת הממשית, ואין צורך להידרש לטענות נוספות מעבר לכך. יחד
27 עם זאת יצוין: התובע טען שבעקבות הפרסום חלה החמרה במצבו הבריאותי והנפשי [סע' 14
28 ב-ת/4]. מדובר בטענה מובהקת שבמומחיות מקצועית אך לא נעשה כל ניסיון להביא ראיות
29 להוכחתה.
30
31 התובע טען כי בעקבות הפרסום חדלה משפחתו מלהעסיק אותו בהובלות [סע' 11 ב-ת/4]. גם
32 טענה זו לא הוכחה; בני משפחתו של התובע שלהם הוא יחס את עסק ההובלות שבמסגרתו
33 הוא עבד לא זומנו כדי לתמוך בתביעה בעדותם.
34

בית משפט השלום בחדרה

13 דצמבר 2018

ת"א 18069-04-17 סנאדו נ' אברמוב

בפני: כב' השופטת קרן אניספלד

לבסוף, התובע מסר בתצהירו שעל רקע מחלתו ובהעדרו של טיפול תרופתי, הוא חווה חרדות קשות, חשדנות, מחשבות טורדניות ופוביה חברתית [סעי' 5 ב-ת/4]. לפחות חלק מתכונות אלה באו לידי ביטוי באופן בו ביצע התובע את עבודתו עבור אפרת ועבור סיגלית; גם במובן זה היה לפרסום על-אודותיו ערך ציבורי לא מבוטל. מדובר במידע שהציבור רשאי לקבל בטרם יחליט אם להזדקק לשירותיו של התובע כמוביל.

ו. סיכומם של דברים

התביעה נדחית.

התובע ישלם לנתבע את הוצאות ההליך בסך 1,500 ₪ ושכ"ט עו"ד (כולל מע"מ) בסך 17,550 ₪ תוך שלושים יום מן המועד שבו יומצא פסק-הדין לתובע. סכום שלא ישולם במועד ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום פסק-הדין ואילך עד מועד התשלום בפועל.

המזכירות תמציא את פסק-הדין לצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ט, 13 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

קרן אניספלד, שופטת

